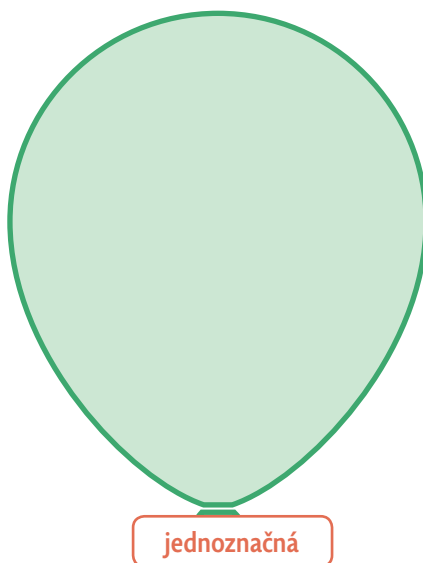

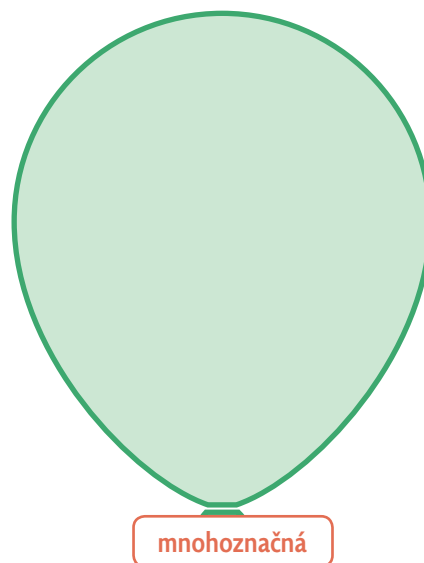
Opakování ze 7. ročníku

1 a) Roztřídte následující slova na jednoznačná a mnohoznačná:

povolání
atmosféra
okruh
pravidlo
dílo
fronta
program
kraj
hlava
představení
projev
herec
výhled
roh
lůž

jednoznačná

mnohoznačná

b) Určete podle SSČ věcné významy uvedených slov.

2 Podle SCS určíte u slov věcné významy, a je-li to možné, uveďte ke každému české synonymum:

publikum, tolerovat, produkce, logika, detail, etiketa, kompozice, konverzovat, oficiální, styl, gesto, foyer, vernisáž, konvence, informace, orientace, originál, partner, publikace

3 Ke sloům doplňte co nejvíce synonym:

vztekle _____	radostný _____
svítila _____	stavení _____
udeřila _____	energie _____
zvedl _____	zdobí _____
pevně _____	kopce _____
milý _____	tmavý _____

4 a) Ke sloům citově zabarveným uveďte slova neutrální:

domeček	hafan	proužek	maminka	voziček	hadry
dědek	husička	sluníčko	hřebíček	zoban	prstík
bratříček	motýlek	barabizna	rachotina	slovníček	fáro

b) Ke sloům neutrálním uveďte slova citově zabarvená:

kachna	chlapec	vlak	kruh	cesta	plakat
volat	voda	noha	kočka	otec	obec
ulice	mléko	židle	sedět	vlasý	skříň

6 Vyhledejte ve SSČ nebo ve SCS význam slov:

fosilie	kentaur	Koloseum	karafa	album	beletrie	dóm
gambler	bulvár	fjord	xenofobie	justice	mytologie	topografie

7 a) Vyložte význam jednotlivých slov:

archeologie, astronomie, biologie, ekologie, estetika, etika, filatelie, genetika, geologie, kriminalistika, mineralogie, politologie, psychologie, sociologie, zoologie

b) Vyberte si dvě slova a pokuste se sestavit jejich slovníková hesla.

8 Zdá se, že v následujícím cvičení přeházel šotek pojmenování odborníků. Jak to má být správně?

- Uf! Bolí mě záda, to je určitě z těch učebnic! Třeba na češtinu musíme mít pracovní sešit i učebnici! A já teď abych šel k optikovi.
- Dneska jsme se honili na posečené louce a já se můžu usmrkat, ukýchat, ukašlat, budu muset jít k ortopedovi.
- Mamka toho má v nové práci moc, pořád říká, že se z toho zblázní. To abych jí našel dobrého logopeda.

- Táta si ani po infarktu nedá pokoj, rozčiluje se nad každou maličností a kouří jednu cigaretu za druhou. Dělá prostě přesně to, co mu kynolog zakázal.
- Pepík do mě vrazil a srazil mi na zem brýle. Hned po škole musím k alergologovi, aby mi je spravil.
- Kdybyste potřebovali vědět, jakým výcvikem by měl váš pes projít, či jak ho máte vychovávat, obraťte se na mě, na psychiatra.
- Bráška ještě neumí říkat ř a už půjde do školy? Tak to ho přiveďte ke mně, já jsem nejlepší internista v celém okolí!

9 Pojmenujte sportovní disciplíny na fotografiích, pokuste se určit, jakého původu jsou jejich názvy, pak ověřte ve SSČ správnost vašeho odhadu:

7 Které tvrzení je správné? (Pomůže vám SSČ.)

- a) **Rys** je slovo mnohoznačné i homonymum.
- b) **Oko** je homonymum.
- c) **Květináč** je slovo mnohoznačné.

8 Ve kterém bodě jsou pouze odborné názvy z nauky o slovní zásobě?

- a) slovo cizí, metafora, mluvnický rod
- b) metonymie, doplněk, antonymum
- c) slovo jednoznačné, synonymum, sousloví

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Jsem pracovně velice vytížený.

9 Kterým synonymem můžete v předcházející větě obměnit slovo **vytížený** tak, aby smysl sdělení zůstal nezměněn?

- a) produktivní
- b) obtěžkaný
- c) zaostalý
- d) zaneprázdněný

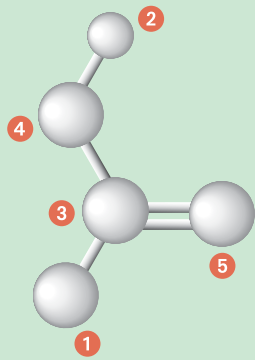
10 Co označuje slovo **komplot**?

- a) zavařené ovoce
- b) bitvu ukončenou remízou
- c) spolupachatele
- d) spiknutí

11 Stavbě slova **zámořský** odpovídá schéma:

- a) předpona – kořen – přípona – koncovka
- b) kořen – přípona
- c) předpona – kořen
- d) předpona – předpona – kořen – přípona – koncovka

12 Slovo **odpadky** má stavbu:

CO MÁM UMĚT	Ještě musím procvičit	To už zvládám	
1 Rozlišovat způsoby obohacování slovní zásoby češtiny (tvoření slov, přejímání, přenášení významu, spojování v sousloví).			
2 Bezpečně vědět, co je kořen slova, předpona, přípona, koncovka, základové slovo, slovotvorný základ, slovotvorný prostředek, odvozené slovo a hlásková změna, a umět tyto pojmy používat při slovotvorném rozboru.			
3 S pomocí SCS vysvětlit věcný význam přejatých slov.			
4 Vysvětlit věcný význam citátových slov a slovních spojení.			
5 Umět zapsat cizí slova pravopisně správně.			

Celkově hodnotím svoji práci:

3. Líčení

- 1 Pohrajte si s následujícími „pětílístky“ a „diamanty“. Po zralé úvaze doplňte slova, která co nejlépe charakterizují dané roční období nebo přírodní úkaz:

Nápověda – pětílístek

2. řádek – 2 přídavná jména (jaké to je?)
3. řádek – 3 slovesa (co to dělá?)

jaro

4. řádek – výstižná věta o čtyřech slovech

5. řádek – nejlépe výstižnější jednoslovné obrazné pojmenování (synonymum, metafora, neologismus...)

léto

podzim

zima

Nápověda – diamant

2. řádek – 2 přídavná jména s pozitivní hodnotou
3. řádek – 3 slovesa s pozitivní hodnotou
4. řádek – výstižná věta o čtyřech slovech

vítr

5. řádek – 3 slovesa se spíše negativní hodnotou

6. řádek – 2 přídavná jména se spíše negativní hodnotou
7. řádek – nejlépe výstižnější jednoslovné obrazné pojmenování

slunce

